

Plan mot kränkande behandling

Södra bergets förskola

Ansvarig rektor: Annie-Lie Ormalm

Giltighetstid: 2024-01-01 – 2024-12-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

- Förskolans verksamhet präglas av demokratiska värderingar.
- Alla som vistas i förskolan - barn, personal, förälder eller annan besökare - ska bemötas jämlikt, av båda vuxna och barn.
- Alla som befinner sig i förskolan ska känna sig trygga och respekterade.
- Vi arbetar för att alla barn och vuxna i förskolan ska vara goda förebilder, medmänniskor med social kompetens och empatiförmåga.
- Vi vill öka graden av medvetande kring likabehandlingsfrågor, skapa väl fungerande rutiner och en likabehandlingsplan som fungerar som ett levande verktyg.
- Vi kartlägger trygghet och trivsel hos alla barn på det sätt som är lämpligt utifrån ålder, för att få kunskap om barnens upplevelse av sin situation.
- Den psykiska miljön ska vara tillåtande och öppen, med ett kontinuerligt arbete kring människors lika värde, så att kränkningar inte uppstår. Om kränkning ändå sker, ska den som blivit kränkt bli sedd och åtgärder för att stoppa kränkningen, ska omedelbart sättas in.
- Genom att pedagogerna utbildat sig i HBTQI-frågor har vi trygghet och kunskap i att arbeta normkreativt* och normkritiskt*. Förskolan är HBTQI-certifierad.
- Alla barn får möjligheten att utvecklas utan att begränsas av andras uppfattningar/föreställningar och normer. HBTQI-utbildningen har hjälpt oss att synliggöra och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vår slogan: Alla är olika - olika är bra.

3. Kartläggning av risker

Kartläggning har gjorts via

- barnenkät/barnintervju, samt
- pedagogers observationer (gäller särskilt för de små barnen)

Ett ständigt pågående värdegrundsarbete i alla undervisningssituationer, med ihärdiga vuxna som guidar barnen rätt, har gett ett gott samarbetsklimat utifrån ålder och mognadsnivå. Barnen har varit ganska samstämmiga om att det känns tryggt på förskolan

Viktiga delar att ta med i kartläggningen är erfarenheter från fall av kränkande behandling (Stella), trygghetsvandringar, enkäter och hälsosamtal.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Ensamhetskänsla vid toalettbesök	Barnintervju	Toaletten finns i kapprummen för de äldre barnen och man måste lämna gruppen för att gå dit.
Mörkerrädsla vintertid, på de delar av gården som inte har belysning.	Barnen uttrycker att de är rädda (för monster, spöken o.d.) där det inte finns belysning och vill inte vara där.	Det är mörkt!

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor utifrån förskolans HBTQI-inriktning	Barnen upplever sig trygga och inte utsatta för kränkningar	Barnintervju och pedagogers observationer ligger till grund för utvärdering och inga kränkningar eller otrygga områden har identifierats utom att det är mörkt på förskolegården, vintertid

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor (pedagoger och rektor)	Styrda aktiviteter kring värdegrundsfrågor och tema på samlingar. Insatser när kränkande uttalanden sker.	Ett schysst bemötande mellan barnen. En kommunikation som inte innehåller kränkande uttalanden. Gott kamratskap.	Ny kartläggning i mars 2024 och oktober 2024.

6. Delaktighet

Barnens är delaktiga genom det värdegrundsarbete som bedrivs varje dag. Det är tydligt för alla barn vilka normer vi har och att vi ska respektera varandra.

De äldre barnen har svarat på en kartläggande intervju om hur de upplever tryggheten inomhus och utomhus. Barnen har svarat med 2 typer av emojis – glad och ledsen.

Vårdnadshavare informeras om värdegrundsarbetet vid inskolning, utvecklingssamtal och andra dagliga spontana samtal.

7. Förankring

- Planen förankras med personalen på APT och avdelningsmöten.
- Planen förankras med barnen i den dagliga undervisningen och
- Med vårdnadshavare via samtal och förskolemöten

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn

- Alla som upptäcker eller får vetskap om en kränkning, är skyldiga att handla omedelbart och reda ut situationen.
- Rektor informeras.
- Vårdnadshavare informeras utifrån händelsen dignitet; omedelbart via telefon, eller vid hämtning/lämning.
- Anmälan till STELLA-systemet görs så snart som möjligt.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas,
- I vissa situationer kopplas Barnhälsoteamet in.
- Tid för uppföljning och utvärdering upprättas.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Alla som upptäcker eller får vetskap om en kränkning, är skyldiga att anmäla det till rektor.
 - Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
 - Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

